

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlm I. Cùm ex illo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](#)

TITVLVS VII.

DE TRANSLATIONE EPISCOPI

BIc est tertius modus ad prælatu-
ram perueniendi, per Transla-
tionem: quæ tamen solùm in E-
piscopis locum habet; quia infe-
riores Prælati, videlicet Abbes, & Præpositi
eligi possunt, ita tamen, ut ante impetratam
licentiam electioni consentire nequeant, sic-
uti dixi in c. Si Abbatem, 3. 6. de elect. in 6.

CAPITVLVM I.

Cum ex illo.

PARAPHRASIS.

Ex speciali priuilegio, quod Christus De-
minus B. Petro Apostolo, & in ipso Suc-
cessoribus eius Summis Pontificibus co-
cessit Matth. 16. Ioan. 21. canonica institu-
ta promanarunt, ut causæ grauiores, cu-
iusmodi est etiam Episcoporum transla-
tio, Apostolicæ Sedi reseruarentur, ita ut
nemo aliis, sine eius consensu, se intro-
mittere possit. Quamobrem miratur In-
nocentius III. quod Patriarcha Antioche-
nus Lucium Pamensem electum Archi-
episcopum, ad Tripolitanam ecclesiam
transtulerit, atque ex Archiepiscopo Epis-
copum constitueret præsumperit. Tam-
etsi vero dictus Lucius consecrationem
nondum accepit, tamen post electionem
confirmatus erat; id estque Archiepisco-
palia, quatenus ei licitum erat, admini-
strabat: quia inter alia Episcopum Valien-
sem confirmauit. Quare ne etiam alijs ta-
lia perpetrandi audacia addatur, Innoc.
dictum Antiochenum Patriarcham
ab Episcoporum confirmatione
suspendit.

SUMMARIUM.

1. Causæ maiores, ex speciali priuilegio Pe-
tro & successoribus eius concessa, reser-
uata, sive Romana Sedi Apostolica. Et
qua sint illæ causæ maiores.
2. Qui Pontificie potestati resistit, & iura
eius violat; si magis ordinationi diuina
resistit, quam si alteri ordinationi re-
sistat.
3. Episcopi, alijq. Prælati nihil contra
universalis Ecclesiæ Canones statuere
possunt.
4. Episcopus, vel Archiepiscopus electus
(licet confirmatus sit) ante acceptam
consecrationem non debet absoluere vo-
cari Episcopus, sed cum addito Episco-
pus electus, aut confirmatus.
5. Potest utrumq. ante consecrationem bene-
ficia conferre, & electos confirmare.

NO TANDVM. I. Causæ maiores in signum priuilegij specialis Apostolicæ Roma-
næ Sedi reseruatae sunt, c. quod translatio-
nem, 4. de officiis legati, c. maiores, 3. de Ba-
ptismo. Causæ autem maiores, & Sum. Pon-
tifici specialiter reseruatae, sunt ferme istæ:
Fidei controværsias authenticè definire, cit.
c. maiores, c. quoties, 12. causa 24. q. 1. Epi-
scopos transferre, deponere, renuntiationes
eorum admittere, c. 2. hoc tit. c. quamuis, 7.
causa 3. q. 6. c. cum pridem, de renuntiat.
Generale Concilium congregare, c. 1. & 2. d.
17. Irregularitates, matrimonij impedimen-
ta dirimentia statuere, in casibus reseruatis
dispensare, absoluere, &c. Prouenit autem
hæc grauiorum causarum reseruatio ex pri-
uilegio, quod Christus singulariter Petro, &
Successoribus concessit, ut supremam & uni-
versalem potestatem in ecclesia gererent; co-
sequenter potestatem alijs sibi subordinatis
Episcopis, ac Prælatis limitatam concedere
possent, causas maiores & arduas suo tantum

K k k exami-

examini reseruantes. Vide Gl. in cit. c. quod translationem, ver. reseruata, & quæ dixi lib.
1. Th. mor. tr. 4 c. 6. §. 1.

2. Corollarium I. Qui Pontificis potestati se opponit, seu iura eius violat, is magis ordinationi diuinæ resistit, quam si alteri humanae potestati resisteret: *Quandoquidem potestas Pontificia immediate à Deo, & Christo Domino prouenit, c. quamvis, d. 21.*

Corollarium II. Cur Dices Imperij municipalia statuta contra leges communies Cœfareae condere possint, non item Episcopi aliique Prælati quipiam contra vniuersales ecclesiæ canones statuere, vt hic ex communione sententia docet Anton. de Butrio, c. 3. Ratio reddi debet, quia Imperator tamē potestatem Ducibus concessit, ut quæ suis provincijs conuenientia esse putarent, nonnunquam etiam aduersus communies leges decernerent.

3. At verò Pontifex tamē potestatem Episcopis non concedit: cum valde expedit, vniuersales ecclesiæ canones omnibus locis obseruari. Interim tamen permittit Pontifex, ut per consuetudinem diuturnam, si ea specialiter reprobata non sit, neque ecclesiæ damnoſa lex vniuersalis Pontificia tollatur, c. vlt. de consuet.

4. NOTANDVM II. Episcopus, vel Archiepiscopus electus, tametsi confirmatus sit, ante acceptam consecrationem, non debet absolute vocari Episcopus, sed cum addito, *Episcopus electus, aut confirmatus.* Similiter me modo sic etiam dixi in c. Venerabilem, 34. de elect. Quod Imperator antequam coronatus, & consecratus est, non absolutè Imperator, sed electus Imperator vocari soleat, tametsi iura Imperij nihilominus administrare possit.

5. NOTANDVM III. Archiepiscopus vel Episcopuselectus, & confirmatus, ante consecrationem potest beneficia conferre, & electos confirmare: Quia potest ea præstare, quæ ad iurisdictionem spectant, licet non ea, quæ ordinis sunt, iuxta c. suffraganeis, 11. de elect. & notat hic Gl. ver. confirmasse.

CAPITVLVM II.

Inter corporalia.

SUMMARIUM.

1. *Vinculum spirituale foritus, seu minus dissolubile est, quam carnale, ideoque matrimonium spirituale, quod est inter Episcopum & ecclesiam, solvi non potest nisi auctoritate diuina.*
2. *Vnde Episcoporum translationes, depositiones instituntur, & eorum renunciations admittuntur à Pontifice non merita potestate humana, sed potius diuina, tanquam Vicario à Christo instituto.*
3. *Electos in Episcopos, & confirmatos, sicut Papa transferre potest.*
4. *Orationis identitatem seu paritatem in lege expressa extensio subinde fieri potest ad casus similes.*
5. *In materia communiter prohibita, quod concessum non reperitur, eo ipso prohibatum censeri debet.*
6. *Plus peccat (ceteris paribus) Superior, quam subditus, si ad idem factum prohibitum concurrat.*
7. *Facilius ignoratur ei, & mitius punitur, qui ex simplicitate aut ignorantia patcat, quam qui ex certa scientia schamititia.*
8. *Pontifex Episcopum ab ecclesia sualberans non propriè dispensat in legem diuinam, sed apponit conditionem, per quam lex obligare definit.*
9. *Quamvis non videatur Christus determinare quicquam præcepisse de Episcoporum officio indissolubili, sed id distinctioni Ecclesiæ reliquise.*

Discrimen est inter res corporales, ac spirituales, quod illæ facilius generantur, quam corrumptuntur in spiritualibus autem contrarium accidere solet. Nam Episcopus solus alicui ordinem conferre potest; sed locus auferre, seu degradare non potest, iuxta c. 2. de pœnis, in 6. Sed & Episcopi à Metropoli-